

Свечана академија поводом десетогодишњице обнове Верске службе у Војсци Србије (ФОТО)

Десетогодишњица обнове Верске службе у Војсци Србије обележена је 14. новембра 2023. године свечаном академијом у Дому Војске у Београду.

Свечаности су присуствовали Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије; потпредседник Владе и министар одбране г. Милош Вучевић; начелник Генералштаба Војске Србије генерал Милан Мојсиловић; преосвећена господа епископи: шумадијски Јован, тимочки Иларион, нишки Арсеније, ваљевски Исихије, шабачки Јеротеј, липљански и војни Доситеј и мохачки Дамаскин, викар Епископа бачког; некадашњи Надбискуп београдски Станислав Хочевар и Мухамед Јусуфспахић, председник Врховног сабора Исламске заједнице Србије.

Програм под називом С вером у Бога! отпочео је државном химном Боже правде у извођењу Мешовитог хора и Уметничког ансамбла Министарства одбране Станислав Бинички под диригентском палицом Дијане Цветковић. Уследила је поздравна реч бригадног генерала Сава Иришкића, начелника Управе за људске ресурсе Војске Србије.

У програму, који су водили војни службеник Катарина Симончић и капетан прве класе Немања Радојевић, наступили су Појачка секција кадета Војне академије Универзитета одбране који су извели традиционалну српску песму из Првог светског рата Тамо далеко. Једну од најпозантијих композиција Франца Шуберта Ave Maria отпевао је тенор Стефан Симоновић уз пратњу Уметничког ансамбла Станислав Бинички, Песму Светом деспоту Стефану извела је Љиљана Поповић, Возбраној војеводје – химну Богородици војни свештеник Александар Секулић, а родољубиву песму Ово је Србија Мешовити хор Уметничког ансамбла Станислав Бинички.

Свечаност је крунисана доделом признања заслужним појединцима за успешну реализацију активности из домена Верске службе од значаја за Војску Србије и систем одбране Републике Србије. Потпредседник Владе и министар одбране г. Милош Вучевић уручио је војне спомен-медаље за допринос систему одбране следећим војним свештеницима: потпуковницима Горану Аврамову, Слађану Влајићу и Мустафи Јусуфспахићу, мајорима Ђорђу Димићу и Немањи Петровићу, као и капетану прве класе Предрагу Докићу. Војна спомен-медаља за допринос систему одбране наше земље додељена је и протојереју Ђорђу Стојисављевићу, шефу Кабинета Патријарха српског.

Програм је завршен композицијом Востани Србије у извођењу свих учесника свечане академије. Продукција Информативне службе Српске Православне Цркве украсила је програм видео прилозима о историјату и значају војног свештенства и најважнијим догађајима током прве деценије рада Верске службе Војске Србије.

Верска служба у Војсци Србије – историја, значај, перспектива

Од митске сцене дизања Првог српског устанка на празник Сретења Господњег 1804. године у Орашцу, где је вожда Карађорђа и устанике пред крстом часним на верност и слогу заклео буковички прота Атанасије, свештеници су у војсци Србије и касније Југославије били непрекидно присутни све до 1945. године. Верска служба у српској војсци први пут је законски прописана и уређена одлуком књаза Милоша Обреновића и доношењем Закона војеног 31. октобра 1839. године. Тим Законом су биле прописане и дисциплинске мере у случају озбиљних пропуста и прекршаја верског живота војника. После тога донета су још два закона којима су уређивани место и улога војних свештеника: Закон књаза Михаила Обреновића О устројенију војеног штаба стајаће војске од 25. октобра 1862. године, као и Закон о устројству војске књаза и краља Милана Обреновића

донет 3. јануара 1883. године. Тим законима прописане су дужности војних свештеника, а свештеничка служба стављена у одговарајући ранг, попут ђенералштабне, војносудске, санитетске и других. Свештенике који су службовали у војсци постављао је краљ својим указом на предлог министра војног. Правилима службе које је прописао краљ Милан Обреновић детаљно је регулисан и описан начин богослужења недељом и празником. Војничка заклетва и освећење војних застава су били обавезан део свештеничке службе у војсци.

Поред православних, право на слободу вероисповести уживали су и припадници исламске и јеврејске вероисповести, док припадника српске војске римокатоличке вере у то време није ни било. Правилима службе Краљевине Србије у време краља Петра Ослободиоца прописује се полагање заклетве војника исламске и јеврејске вероисповести пред војним имамима и рабинима. Први римокатолички капелани у српској војсци се појављују током Првог светског рата, 1915. године, на молбу краљу Митрополита Србије Димитрија, а за духовне потребе аустроугарских заробљеника, а касније, по том узору, на Солунском фронту су ангажовани капелани за потребе добровољаца римокатоличке вере. Након ослобођења и уједињења 1918. године, у условима вишеетничности и вишеконфесионалности нове јужнословенске краљевине, 30. јануара 1920. године Министарски савет доноси одлуку о увођењу војних свештеника свих вероисповести које су биле признате у држави. Краљ Александар Карађорђевић Ујединитељ потписао је 26. јануара 1922. године нови Закон о регулисању положаја војних свештеника, који је био важећи све до законског укидања верске службе у војсци, 1945. године.

Верска служба у Војсци Србије обновљена је и организована на основу Закона о Војсци Србије који је ступио на снагу 1. јануара 2008. године. На основу тог закона, питања из области остваривања слободе вероисповести припадника Војске Србије Влада Републике Србије прописала је Уредбом о вршењу верске службе у Војсци Србије 24. марта 2011. године. Законом је одређено да се међусобни односи Министарства одбране и цркава, односно верских заједница, у вези са вршењем верске службе у Војсци Србије уређују посебним споразумима. Споразум између Министарства одбране и Светог Архијерејског Синода Српске Православне Цркве потписан је на Видовдан, 28. јуна 2011. године, а споразуми са преосталих шест традиционалних цркава и верских заједница (Римокатоличком црквом у Србији, Словачком евангеличком црквом, Реформатском хришћанском црквом, Евангеличком хришћанском црквом, Јеврејском заједницом у Србији и Исламском

заједницом Србије) потписани су 18. октобра 2011. године. Израђен је Правилник о условима за вршење делатности верске службе у Војсци Србије којим се ближе уређују услови за вршење богослужења и верских обреда као и других богослужбених дужности и осталих делатности војних свештеника.

Организација Верске службе на нивоу Генералштаба Војске Србије устројена је као Одељење за веру у саставу Управе за људске ресурсе, а образују га: начелник Одељења, референт, главни војни свештеник, главни војни капелан и главни војни имам са њиховим помоћницима. У свим осталим саставима, верска служба организована је као група за верске послове коју чине војни свештеник и помоћник војног свештеника. Војни свештеници, као официри верске службе, директно су потчињени командантима (начелницима или директорима) јединица или установа у којима службују, а као начелници групе за верске послове дужни су да обезбеде иста верска права свима како онима чијој вери припадају тако и припадницима других (мањинских) вероисповести. Десету годишњицу Војска Србије је дочекала са 20 војних свештеника (од предвиђених 28), 20 помоћника војних свештеника, 41 богослужбеним простором православних, 3 исламска и 2 римокатоличка.

Све ово било је могуће постићи искључиво захваљујући брижном старању четворице епископа војних: пре свих тадашњег Епископа јегарског Порфирија а данас Његове Светости Патријарха српског, који је учинио прве, али циновске кораке, затим шумадијског Јована, тимочког Илариона и нишког Арсенија, као и подршци свих епархијских архијереја, тадашњег Надбискупа београдског Станислава Хочевара и Реису-л-улеме Адема Зилкића, као и многих других. Пресудно важну улогу у враћању теме вере у војсци на дневни ред представила је мултиконфесионална конференција Регулисање верских питања у Војсци Југославије која је одржана 28. децембра 2000. године у Београду, а чији су радови почетком 2001. године публиковани у зборнику Војска и вера. У обнови рада Верске службе у Војсци Србије незаобилазан допринос у почетној фази, свако на свој начин и са свог становишта, дали су припадници Одељења за веру Генералштаба Војске Србије. Захваљујући складној и истрајној сарадњи одговорних људи у систему одбране и Црквама и верским заједницама, Уставом зајемчено право слободе исповедања вере у Бога у Републици Србији успостављањем Верске службе постаје животворна стварност и унутар Војске Србије.

Десетогодишња уговорна сарадња Министарства одбране и Војске Србије са Српском Православном Црквом и традиционалним црквама и верским заједницама већ доноси своје драгоцене плодове не само коректног него пре

свега пријатељског односа на равни мултиетничке и мултиконфесионалне комуникације што опет резултира заједничким напорима за очувањем мира у себи и међусобно, заштити суверенитета, осигурању идентитета и довољан

tvhram.rs